

СИЛАБУС

Східноєвропейський національний університет імені Лесі України

Медико-біологічний факультет

Кафедра ботаніки і методики викладання природничих наук

Дисципліна: Інноваційні технології формування компетентностей в біології та природознавстві

Викладач: Іванців Оксана Ярославівна, доцент, канд.пед. наук,
Ivantciv. Oksana@eenu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу СНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук та на сайті кафедри: <https://eenu.edu.ua/uk/chairs/botaniki-i-metodiki-vikladannya-prirodnicnih-nauk>.

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Сучасні педагогічні технології», «Методика навчання природничих наук», «Методика виховної роботи», «Методика навчання біології» і фахові дисципліни за освітнім ступенем «бакалавр».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційні технології формування компетентностей в біології та природознавстві» є оволодіння магістрантами методичною системою, методами, формами й засобами навчання та учіння й реалізації їх у навчально-виховному процесі, а також : ознайомлення студентів з сутністю та перевагами сучасних освітніх технологій та методиками їх застосування в процесі вивчення курсу біології та природознавства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інноваційні технології формування компетентностей в біології та природознавстві» є оволодіння студентами сучасними досягненнями методичної науки й практики, досвідом роботи навчальних закладів різних типів; формування в студентів компетентностей загальних та спеціальних, педагогічних вмінь та навичок із моделювання та впровадження різних форм навчальних занять; формування особистості вчителя, здатного надавати якісні знання навчального предмету, розвивати пізнавальну активність учнів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис курсу містить навчальну програму курсу «Інноваційні технології формування компетентностей в біології та природознавстві» /укладач Іванців О. Я., яка розміщена на сайті факультету: <https://eenu.edu.ua/uk/structure/faculties-and-institutes/mediko-biologichniy-fakultet?query==Ботаніка-і-методика-викладання-природничих-наук%3A-програми>

Перелік тем лекцій з питаннями, які розглядаються

Тема 1. Формування ключових компетентностей на уроках біології та природознавства. Загальна і спеціальна методики. Зв'язок педагогіки та методики викладання біології з біологічними дисциплінами (ботанікою, зоологією, анатомією, фізіологією і гігієною людини, загальною біологією), сільськогосподарськими дисциплінами, а також іншими науками: психологією, педагогікою, медициною.

Тема 2. Поняття про види навчання, технології навчання, педагогічні технології, інноваційні технології навчання. Педагогічний інноваційний підхід. Поєднання різних методичних прийомів для досягнення поставленої мети вчителем.

Тема 3. Технологія розвивального навчання та її використання в процесі викладання біології. Опорні конспекти та їх роль в ефективному засвоєнні навчального матеріалу. Формування інформаційної компетентності. Засоби навчання та їх використання при навчанні біології.

Тема 4. Технологія навчання на основі диференціації та колективних форм навчання. Технологія розвитку критичного мислення. Формування компетентності самоосвіти. Роль навчального середовища в ефективності дидактичного процесу. Модель уроку в інтегрованому курсі.

Тема 5. Концептуальні положення та зміст дослідницької технології. Проектна технологія навчання. Види проектів. Методика організації проектної діяльності студентів в навчальній та поза навчальній діяльності. Технологія евристичного навчання. Технологія проблемного навчання. Формування компетентності продуктивної творчої діяльності.

Тема 6. Формування здоров'я зберігаючої компетентності. Технологія інформаційних технологій. Віртуальна лабораторія, її використання при формуванні здоров'я зберігаючої компетентності.

Тема 7. Поняття інтерактивного навчання. Історія виникнення та розвитку технології інтерактивного навчання. Використання інтерактивного навчання при формуванні ключових компетентностей. Результат компетентнісного навчання.

Перелік тем практичних занять

для студентів заочної форми навчання галузі знань 01«Освіта»/ Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», освітньо - професійної програми «Біологія, природознавство та здоров'я людини»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Опорні конспекти та їх роль в ефективному засвоєнні навчального матеріалу. Формування інформаційної компетентності.	2
2	Роль навчального середовища в ефективності дидактичного процесу. Модель уроку в інтегрованому курсі.	2
3	Формування здоров'язберігаючої компетентності. Написання плану конспекту уроку.	2
	Разом	6

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

для студентів заочної форми навчання галузі знань 01«Освіта»/ Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», освітньо - професійної програми «Біологія, природознавство та здоров'я людини»

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Підсумковий контроль іспит (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
6	6	6	6	6	5	5	60
							100

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування. Теоретична підготовка оцінюється за такими критеріями:

1 бал - відповідь невірна

2 бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

3 бали – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

4 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; використання тексту лекції та одного підручника.

5(6) балів - відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

Практична робота може бути оцінена, якщо студент виконав всі завдання, своєчасно оформив роботу, зробив висновки. Максимальна оцінка за практичну і теоретичну підготовку за одну із 7 тем – *5 або 6 балів* (див. табл. 3). Загалом за всі теми – *40 балів*.

Підсумковий контроль – екзамен, який проводиться в письмовій формі і за складання якого студент може отримати максимум *60 балів*. Загальна оцінка підраховується як сума поточного і підсумкового контролю. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання (табл. 3).

Шкала оцінювання

Таблиця 3

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основні:

1. Беспалько В.П. Теория учебника / В.П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1988. – 192 с.
2. Гуз К.Ж. Державний стандарт природничо-наукової освіти з огляду на її цілісність / К.Ж. Гуз // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 7. – С. 29–36.
3. Гуз К.Ж. Методологічні основи експертної оцінки технології / К.Ж. Гуз // Імідж сучасного педагога. – 2001. – № 3-4. – С. 18–23.
4. Гуз К.Ж. До критеріїв оцінювання цілісності знань учнів про природу / К.Ж. Гуз // Імідж сучасного педагога. – 2002. – № 2. – С. 24–28.
5. Гуз К.Ж. Цілісність знань як умова їх розуміння / К.Ж. Гуз // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 24. – С. 69-73.
6. Гуз К.Ж. До питання «система», «системний підхід» / К.Ж. Гуз // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 25. – С. 127–132.
7. Гуз К.Ж. Методи та форми організації навчання в процесі формування цілісності знань про природу / К.Ж. Гуз // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – К., Запоріжжя, 2003. – С. 85–92.
8. Гуз К.Ж. Інтерактивні уроки серед природи під час вивчення курсу «Довкілля» / К.Ж. Гуз // Постметодика. – 2004. – № 5. – С. 19.
9. Державний стандарт базової і повної середньої освіти [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/derjstandart.pdf> (станом на 11.10.2017 р.).
10. Зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів. 2008 р. : інформаційні матеріали / Український центр оцінювання якості освіти; І.Л. Лікарчук (укл., наук. ред.) та ін. – К. : Інститут сучасного підручника, 2007. – 288 с.
11. Кузнецова В.І. Методика викладання біології / В.І. Кузнецова. – Х.: Торсінг, 2001. – 176 с.
12. Литвин О.Г., Мележик В.П., Іванова Т.В. Елементи нових технологій при вивченні фундаментальних дисциплін у вищих навчальних закладах // Нові технології навчання. – 2000. – вип. 25. – С. 12-18.
13. Подмазин С.И. Личностно ориентированное образование. Социально-философское исследование / С.И. Подмазин. – Запорожье : Просвіта, 2000. – 219 с.
14. Родигіна І. Інтегративні тенденції змісту проекту державних стандартів базової та повної середньої освіти / І. Родигіна // Імідж сучасного педагога. – 2003. – № 4. – С. 19–20.
15. Родигіна І.В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання. / І.В. Родигіна. – Х. : Вид. Група «Основа», 2005. – 96 с. – (Б-ка журн. «Управління школою»; вип. 8(32)).
16. Степанюк А.В. Методологічні та теоретичні основи формування цілісності знань про живу природу : дис. на здоб. наук.ст. докт. пед. наук / А.В. Степанюк. – Тернопіль, 1999. – 419 с.
17. Типові навчальні плани для основної і старшої школи // Інф. збірник Міністерства освіти і науки України. – № 10. – 2005. – С. 14–19.

Інформаційні ресурси

Методика викладання у вищій школі .«Екологія та охорона навколишнього середовища». Режим доступу : <http://bioweb.franko.lviv.ua/genetic/education/metodika-vikladannja.htm>

Програма Курсу методика викладання біології в школі .
<http://zavantag.com/docs/2010/index-30826.html> Методика викладання фахових дисциплін в Україні http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/2c0a65635b3bd68a4c53a89521206d27_0.html
Грицай Н. // Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі
[asyan.org/potrd/...](http://asyan.org/potrd/)

Ключевые компетенции как результат образования [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.mega.educat.samara.ru/download/docs/3/148.ppt.